

JORDI PLAY

Francisco García Prieto, a l'esquerra, amb l'alcalde de Santa Coloma, Manuela de Madre, i el conseller de Cultura, Joan Maria Pujals. García Prieto és, des del 1986, president de la FECAC, entitat que s'encarrega d'organitzar la Fira d'Abril a Catalunya.

FGP, el poder de la nostàlgia

La Fira d'Abril a Catalunya, que comença el 23 d'abril a Sant Adrià de Besòs, s'ha convertit en un dels grans esdeveniments anuals del calendari social i polític del Principat. EL TEMPS fa un perfil humà de Francisco García Prieto, amo i senyor de la fira des del 1986.

És el 24 d'abril de 1998. El cava corre per l'atapeïda sala de plens de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, on es destaca Manuela de Madre, l'alcalde de la ciutat, amb un vestit vermell, al costat d'alguns col·legues. Els germans Fernández Díaz: Alberto, president del PP de Catalunya, i Jorge —en aquell moment, secretari d'estat de les Administracions Públiques— xerren en cercle amb Joan M. Pu-

jals, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. L'ex-senador socialista Josep Maria Sala comenta la celebració de les primàries del PSOE, i Francesc Candel, escriptor de la immigració, mira d'obrir-se pas entre la gentada. Fa una hora i deu minuts que hauria d'haver començat la recepció oficial de l'Ajuntament de la XXVII Fira d'Abril a Catalunya, que s'havia d'inaugurar a les nou del vespre. Però encara no ha arribat

l'amfitrió: Francisco García Prieto.

Quan passen deu minuts de les nou, García Prieto, amb el rostre desencaixat i un caminar lent i cansat, entra a la sala de plens i saluda el conseller Pujals i la resta de polítics. L'encaixada de mans entre García Prieto i Pujals, que els fotògrafs busquen amb ímpetu, enterra la imatge de l'any abans, quan Francisco García Prieto (a partir d'ara FGP) va ve-

JORDI PLAY

tar-li l'assistència per la reforma de la Llei de Normalització Lingüística. Però el conseller Pujals no vol sentir parlar de pau: "No s'ha signat la pau perquè no hi havia hagut guerra", va explicar a EL TEMPS unes hores després, a la sortida de la caseta de la Federació d'Entitats Andalusos a Catalunya (FECAC).

Sense perdre temps, tota la comitativa surt de la casa de la vila i enfila el carrer de Sant Carles cap al firal. "Jo vull que guanyi Borrell", sentim que Jorge Fernández Díaz diu. Aquell vespre, les primàries del PSOE són el tema de debat entre els polítics, quan encara no se sap que Borrell ha guanyat Almunia per una diferència aclaparadora. De manera discreta, FGP camina agafat del braç fins que té un desmai poc abans d'arribar a Can Zam, on s'instal·la la Fira d'Abril de Catalunya per sisè any consecutiu, i l'últim, perquè s'hi construeix un parc que farà difícilment compatible la celebració d'un acte multitudinari, com és la fira, amb aquest nou espai verd tan desitjat pels veïns de Santa Coloma des de fa molts anys. Uns mesos després FGP optava per dur la fira a Sant Adrià de Besòs.

Qui és FGP? A quarts de deu, la comitativa arriba al peu de la portada del firal, on s'han d'encendre les cent mil bombetes del *Real*. Els hi espera un grup de cinc homes que comencen a escridassar Pujals amb frases contra la llei del català. El grupet, que se dissol ràpidament entre somriures per la feina feta, aconsegueix que l'endemà un diari autoqualificat d'independent converteixi l'anècdota en titular. Menys crispat que aquest grupet format per cinc homes hi ha Manuel Royes, president de la Diputació de Barcelona i alcalde de Terrassa, que demana explicacions a la comitativa pel retard. Li diuen que FGP ha trobat molt de trànsit entre Barcelona i Santa Coloma. Però, de fet, als accessos al firal no n'hi ha gens d'embús, i aquella primera nit l'assistència a la fira és més aviat minsa. Per fi s'encenen les bombetes de l'entrada del *Real* i uns

Quan se l'acusa de protagonisme, FGP es defensa dient que presideix una organització que engloba 50.000 persones.

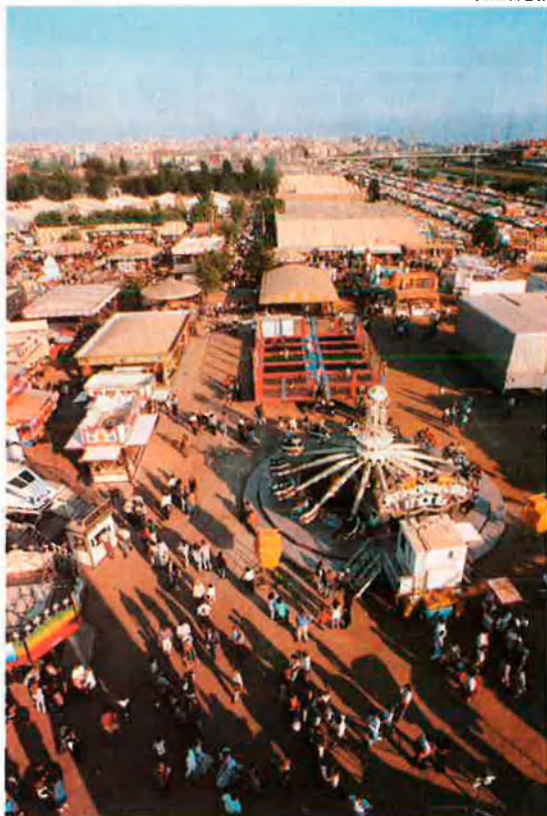
castellers reten homenatge a la comitativa. Un any més, FGP ha protagonitzat la cerimònia inaugural. Però qui és aquest home que fa esperar més d'una hora un conseller, un secretari d'estat, una alcaldessa, un president de la Diputació i més personalitats? FGP és, des del 1986, president de la FECAC, entitat que s'encarrega d'organitzar la Fira d'Abril a Catalunya, una federació que aplega seixanta-quatre entitats andalusos a Catalunya, que tenen un volum de socis que oscil·la entre les 300 i les 5.000 persones. FGP sempre es defensa de les crítiques que li fan sobre el seu protagonisme i influència en la societat catalana argumentant que és president d'una

organització que engloba unes 50.000 persones. Per FGP són més els qui voten la Junta Directiva de la FECAC que no els qui voten segons quin partit polític.

La història de FGP comença a Minas de Río Tinto (Huelva), on va néixer el 5 d'abril de 1945. El seu pare era capatàs a la pedrera de Río Tinto, i la seva mare també hi treballava. Dos sous cada mes van donar a la família una estabilitat envejable, en comparació amb la de moltes famílies andalusos que havien de treballar de jornalers. Aquesta privilegiada circumstància, afegida a la insòlita dimensió de la família —només eren dos germans—, va fer que FGP creixés en una família benestant sense haver de sofrir les mancances de tants infants andalusos de l'època. Malgrat l'estabilitat econòmica, la seva germana, després de casar-se amb un veí de Minas, se'n va anar a treballar a Barcelona. FGP i la seva mare els hi van visitar. A la primera visita, FGP, que aleshores tenia catorze anys, va dir: "Això és més gran que el meu poble", i va decidir de quedar-s'hi a viure, amb la germana i el cunyat, al pis que tenien al carrer del 26 de Gener (Hostafrancs). Quan va complir setze anys, superat per problemes familiars, va començar a viure sol i a

El 1989, la fira que es fa a Catalunya ja va superar el nombre de visitants que rep la fira de Sevilla. Aquell any, 1,5 milions de persones van entrar al recinte.

JORDI PLAY

Vista general de la fira a Santa Coloma de Gramenet. Enguany, per primer cop, se celebra a Sant Adrià de Besòs.

treballar de dependent al Café Columba, situat a la Gran Via de les Corts Catalanes 559, aleshores Avenida José Antonio.

FGP, que encara conserva un deix andalús molt accentuat per a una persona que va arribar a Catalunya als catorze anys, responia a la imatge de l'andalús emprenedor, inquiet i vitalista que havia deixat el país per trobar una cosa millor, tot i que, contràriament als qui ho van fer per aconseguir l'estabilitat econòmica o simplement per sobreviure, FGP, que no tenia aquesta necessitat, ho va fer per la seducció de la gran ciutat. A Barcelona va passar l'adolescència entre la feina i els estudis de mecànica, que no va arribar a acabar, i tip de treballar per als altres va decidir de convertir-se en agent comercial col·legiat i va començar a fer de representant de productes, feina que ha tingut des d'aleshores, i que, gràcies a tenir a Catalunya l'exclusiva de productes andalusos, li ha permès de mantenir-se molt lligat amb Andalusia.

Quan va arribar a Barcelona, FGP tampoc no va anar a raure a cap barri de la perifèria o ciutat-

dormitori d'aquells que van deixar aïllats, culturalment i lingüísticament, milers d'immigrants, sinó que es va instal·lar al barri d'Hos-tafrancs i va acabar vivint a l'avinguda de Madrid. FGP no respon a la imatge de l'andalús que fa dècades que viu a Catalunya i que forma part d'una classe treballadora amb residència als barris populars. Es troba entre el grup d'andalusos que han aconseguit de triomfar —en majúscules— a Catalunya, tot i que més que en els negocis ho ha fet en el terreny sentimental i de la influència. Només el locutor Justo Molinero, empresari radiofònic (Radio Tele Taxi, RM Radio) també pot rebre a Catalunya el títol de gran mercader de la nostàlgia.

En el selecte club dels andalusos que s'han obert camí en el món dels negocis es destaquen els germans Lao, originaris d'Almeria, que de propietaris d'un bar de Terrassa han arribat a ser amos del grup Cirsa, un dels més importants del món en el sector de les màquines recreatives; Antonio González, propietari de la cadena Càrnica González; Àngel Santiago, amo de la cadena de basars El Regalo; i José Manuel Lara, un sevillà que ha bastit el grup editorial Planeta. FGP manté bona relació amb uns quants d'aquests empresaris, tot i que uns mesos abans de començar la XXVII Fira d'Abril a Catalunya va haver de sufocar la idea dels germans Lao de crear una fira a imatge de la que es fa a Sevilla, elitista i exclusivista. D'allò que sí que s'enorgulleix FGP és de la seva relació amb José Manuel Lara, que li envia regularment novetats de Planeta i amb qui comparteix l'amor pels colors blanc-i-blau del RCD Espanyol, fins al punt que FGP va ser invitat a ser-ne directiu, oferta que va rebutjar. FGP és de l'Espanyol des que va arribar a Barcelona i mai no ha canviat. A més del futbol, FGP té afeccions com ara el teatre i el cinema, i a banda els llibres que li regala Lara, llegeix diàriament més d'un diari i mira de posar-se al dia de la història de Catalunya amb l'Enciclopèdia Catalana, que té a casa.

Durant una època FGP va cantar en una coral. Després va aspirar a ser la veu dels andalusos a Catalunya. Però l'ha haguda de compartir amb la radiofònica de Justo Molinero, un home que, juntament amb FGP, és el màxim exponent dels qui es dediquen professionalment a alimentar la nostàlgia dels andalusos que viuen a Catalunya. Tots dos s'han erigit en dinamitzadors cultural dels andalusos que viuen des de fa dècades a Catalunya. Justo Molinero i FGP coincideixen en la seva apel·lació constant a la nostàlgia. El primer ho fa a través de les ones; el segon, amb el muntatge del que probablement és, si més no quant a nombre, l'esdeveniment cultural més important que es fa a Catalunya durant tot l'any. Però Justo Molinero també li ha començat a fer la competència en el terreny de l'organització de grans espectacles de folclore andalús. Així, el festival de sevillanes que organitza Radio Tele Taxi a Can Zam ha convocat en alguna ocasió prop de mig milió de persones. Les semblances no s'esgoten en la capacitat de mobilització. Tant FGP com Justo Molinero coincideixen en la utilització comuna de paraules i frases que ajuden a entendre'n el tarannà. Una d'aquestes expressions comunes és *bueno gente*, que tots dos utilitzen sovint.

Un gran escenari. FGP, com a president de la FECAC, es considera representant dels 845.000 andalusos originaris d'Andalusia que viuen a Catalunya. FGP ho veu molt clar: "Qui no s'enyora és com qui no estima sa mare". En la filosofia personal de FGP, la nostàlgia i els records d'Andalusia enriqueixen la cultura de l'individu. I aquesta és l'essència i la filosofia de la fira: la nostàlgia. La fira, la van començar a organitzar a començament dels anys 70 un grup d'andalusos que per motius de feina i falta de diners no es podien fer cap a Andalusia. A poc a poc, aquell aplec minoritari al voltant d'unes casetes atrotinades, que es va fer a poblacions diferents (Castelldefels, l'Hospitalet...) va anar millorant d'aspecte.

A partir del 1980 la fira va tenir un firal fix, a Barberà del Vallès, i s'hi va estar fins el 1992. A recer de l'empenta de la fira, set persones, entre elles FGP, van crear el 1982 una coordinadora que va donar origen a la FECAC. En va ser el primer president José Guisado Caballero, propietari de l'empresa líder a l'estat espanyol del sector dels lots de regal. Sota el mandat de Guisado la fira va estabilitzar-se, va guanyar adeptes, i el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, la va visitar per primera vegada, el 1984. Però va ser amb el començament de la presidència de FGP, el 1986, que la fira es va anar convertint en un esdeveniment multitudinari, alimentat pel suport de les institu-

Francisco Garcia Prieto al-ludeix sovint a la nostàlgia. "Qui no s'enyora és com qui no estima sa mare", diu el president de la FECAC.

La fira serà folclòrica o no serà

"Aquí ve el senyor Lleida, líder de *ese peazo partío* que és Unió", crida Ortega, un cantaor que es dedica a fer versions de temes mítics com el "Soy minero". A la caseta d'una organització de minusvàlids, acaba d'entrar-hi el líder d'Unió Democràtica de Catalunya, Josep Antoni Duran i Lleida, en companyia del conseller de Treball, Ignasi Farreres. Però Ortega, que no para de fer la gara-gara des de l'escenari a Duran i Lleida, no reconeix el conseller Farreres, que acompanya el peculiar "Soy minero" amb moviments oscil·lants del cap. "Vostès demani'm el que vulguin que jo cantaré el que pugui", diu humilment a un públic heterogeni que abans s'ha divertit amb el karaoke d'unes *bailaoras*. Demà a la nit, Ortega actuarà a la caseta d'Unió i ja se sap que qui paga mana. Quan Duran i Lleida i Farreres abandonen la caseta amb tota la comitiva d'Unió, Ortega, des de l'escenari, s'acomiada dient: "El senyor Lleida, amb dues pilotes, que se'n va. Un aplaudiment".

Si els negocis privats de FGP i la posició de privilegi dins la fira que han tingut uns quants productes que ell representa han estat un dels flancs per on tradicionalment l'han atacat, una altra font de crítiques ha estat la imatge folclòrica de la fira. A les casetes hi ha balls de saló, havaneres, sevillanes, passos-dobles, poc flamenc i molt de karaoke. Però des d'ERC han criticat que a les casetes es prohibeixi tot allò que no sigui folclore andalús. Ara, una passejada pel firal la primera de la fira del 1998 ho contradieia. Les casetes dels partits polítics, a partir de les dotze, s'anaven convertint en discoteques. Sota el gran envolat de Convergència Democràtica de Catalunya, i amb una senyera de fons, els joves hi ballaven tot tipus de música, no sevillanes o flamenc.

Pel diputat d'ERC, Josep Bargalló, la fira dóna cabuda a

"sevillanes enllaunades" i això, segons ell, no és ni interculturalitat ni mestissatge, sinó una festa tallada pel mateix patró que, per exemple, la fira de la Cervesa de Calella. Des d'ERC han criticat el folclorisme de la fira i que únicament sigui un lloc de menjar i cantar. No obstant això, el líder d'ERC, Carod-Rovira, el van poder veure passejant per la Festa de la Diversitat, que va organitzar a Barcelona SOS Racisme pocs mesos abans de la XXVII fira, i la gent també hi anava a menjar i a escoltar música, això sí, pagant abans el tiquet d'entrada.

De la seva banda, Lluís Cabrera, director del Taller de Músics de Barcelona, que fa anys que es dedica a promoure i difondre el flamenc fet a Catalunya, denuncia que les institucions públiques financin karaokes i alimentin un negoci a base d'una nostàlgia d'una gent desorientada. Per Cabrera és inaudit que la programació dels espectacles de les casetes es deixi en mans d'amateurs.

A banda el nou parc, Txema Corral (IC), regidor de Benestar Social de l'Ajuntament de Santa Coloma, critica aquest aspecte folclòric de la fira i dubta que hagi ajudat a canviar la imatge negativa que aquesta ciutat ha tingut tradicionalment a Barcelona. Corral recorda que Santa Coloma, a part la fira, acull també el festival flamenc del Yunque i les sevillanes de Justo Molinero, a més d'actes d'entitats andaluses. "Ofereixo una imatge *lolailo*. Per a això, més val no sortir al mapa", diu Txema Corral, que els mesos anteriors a la fira de l'any passat va ser el malson de FGP, per la negativa d'IC a deixar organitzar la fira a Can Zam. FGP es defensa de totes aquestes crítiques: "La fira no és un lloc de debat, perquè la música s'ho menja tot. A més, les casetes són lliures de programar flamenc o qualsevol mena de música". Segons FGP, la fira és popular, "és com és i no es pot canviar". **J. R.**

JORDI PLAY

Fira d'Abril de Santa Coloma de 1998.

D'esquerra a dreta: el president de la Diputació, Manuel Royes; l'alcalde de Santa Coloma, Manuela de Madre; Francisco Garcia Prieto, president de la FECAC; Joan Maria Pujals, conseller de Cultura i Jordi Fernández Díaz, en aquell moment secretari d'estat d'Administracions Públiques.

cions i la presència de polítics i mitjans de comunicació. Si durant el anys 70 només hi havia molta voluntat i il·lusió, els anys 80 s'hi van afegir molts diners. La presència dels polítics al firal, atrets per la gran assistència de públic, va obligar els mitjans a situar al mapa Barberà del Vallès i a comentar dia a dia què hi passava, a la fira (el 1989, 1,5 milions de persones van visitar Barberà, més que no la fira de Sevilla). A més, molts anys la fira ha coincidit amb campanyes electorals de signe diferent, que han acabat convertint la fira en el millor lloc per a la foto del polític ofegat en un bany de masses. FGP, la FECAC i la fira més que perseguir aquesta politització se n'han aprofitat des del punt de vista de la imatge.

Aquesta relació parasitària a tres bandes: polítics-mitjans-FECAC (FGP) explica també que la fira sigui un escenari molt atractiu per a la promoció exterior de la població que l'acull, per al seu alcalde i per a la formació governant. Els anys que la fira va ser present a Barberà, les relacions entre l'alcalde de la localitat vallesana, José Antonio Robles i FGP es van erosionar a mesura que creixia la fira i, sobretot, amb l'augment de les visites de polítics catalans i espanyols. La tensió entre Robles i FGP va acabar convertint la fira en un circ on l'Ajuntament va ins-

Per Santa Coloma, la fira no ha estat una ganga: no li ha cobrat lloguer i ha pagat el 50% de l'electricitat, l'aigua, la neteja i la vigilància.

tal·lar una caseta oficial al costat de la caseta de la FECAC. Dues inauguracions, dos amfitrions. Aquestes baralles, un any i un altre, pel protagonisme en la representació de la fira, començaven a fer-li molt de mal, per més que, tot i això, no parava de créixer. FGP no podia suportar l'ombra de Robles i es va plantejar de dur la fira a una altra banda. De partits, no li'n faltaven; Lluís Hernández, alcalde comunista de Santa Coloma de Gramenet, ja l'havia començat a temprar el 1990.

Les ofertes municipals. L'any 1992 va ser la darrera vegada que la FECAC va organitzar la fira a Barberà. Aquelles disputes, segons FGP, no eren "bones per al poble andalús". Més enllà del fet

que, a FGP, li agrada de remenar-se les cireres sol (un col·laborador seu ho diu ben clar a EL TEMPS: "A la fira no es mou res fins que ell no arriba"), el canvi d'emplaçament no tan sols s'explica per aquest enfrontament entre Robles i FGP. Els anys 1991 i 1992 la pluja va ser la protagonista principal de la fira, i va ruixar-la tota. FGP explica una curiosa teoria: "Si a Barberà hi havia una calamarsada, a Barcelona, Badalona i Montcada plovia, però a Santa Coloma no. Alguna cosa hi deu haver, no ho sé, es diu que el riu escup l'aigua". Així, doncs, FGP va dur la fira a Santa Coloma de Gramenet, on no plovia tant, el terreny era amarat d'aigua i hi havia parts asfaltades. FGP assegura que va ser Josep M. Sala qui més va treballar perquè la fira anés a Santa Coloma, i l'Ajuntament, que el 1992, ja amb una alcaldessa socialista, Manuela de Madre, va apostar molt fort per la fira. Hi havia també més factors que feien de Santa Coloma un lloc idoni perquè la fira continués creixent, per exemple la connexió del metro amb Barcelona.

Malgrat tot, el preu que ha hagut de pagar l'Ajuntament de Santa Coloma per aquests sis anys de fira no ha estat ni de bon tros una ganga. Però sí una *bicoca* per a la FECAC. Un contracte de tres anys 1993-95, que es va prorrogar al període 1996-98 deixa l'Ajuntament sense cobrar el lloguer dels 163.000m² de terreny que tots aquests anys va ocupar la fira (el 1998, la superfície es va reduir a 40.000m² per les obres del parc). No tan sols això: com queda demostrat en el conveni de la fira del 1998, l'Ajuntament de Santa Coloma es va fer càrrec del 50% del cost del consum d'electricitat, aigua, despeses de neteja, replega d'escombraries, vigilància i seguretat. Si sumem el que va perdre l'Ajuntament no cobrant el lloguer dels terrenys (lloguer que sí que han hagut de pagar religiosament casetes i firaires a la FECAC) i els set milions invertits al firal (només el 1998), la factura que ha hagut de satisfer Santa Coloma per acollir un esdeveniment

acabar amb un dèficit d'1,1 milions de pessetes

que, segons Manuela de Madre, "situa la ciutat al mapa", ha estat molt cara.

Amb dades oficials de la FECAC a la mà, la fira tampoc no és cap *bicoca* per als organitzadors. Segons el resum del pressupost facilitat per l'organització abans del començament de la fira del 1998, el capítol de despeses pujava a 72,1 milions i el d'ingressos a 71 (amb un dèficit per a la FECAC de 1,1 milions). En aquesta ocasió, el desglossament d'ingressos permet de veure que la Generalitat de Catalunya va ser la institució que va concedir la subvenció més important (3 milions la Conselleria de Cultura i 7 la de Benestar Social), seguida de la Junta d'Andalusia, amb 7, la Diputació de Barcelona, amb 4, i l'Ajuntament de Barcelona, amb 3. Però els números no quadren: en l'apartat de cases comercials s'informa que els ingressos són de 13 milions. Però només pels drets d'exclusiva de Pepsi-cola (5 milions), cerveses Damm (5) i vins (5,5), se supera àmpliament aquest capítol, sense tenir en compte entitats patrocinadores com ara la cadena Dial (l'emissora oficial), Caja Rural de Almería i el Centre Comercial Montigalà. També crida l'atenció que sigui la Conselleria de Benestar Social que doni la subvenció més grossa a la fira quan, en principi, si es considera que és un esdeveniment cultural, la conselleria que hauria de posar-hi més diners hauria de ser la de Cultura. Però la filosofia de la Generalitat és d'evitar que la fira es pugui considerar un acte propi de cultura catalana. D'aquí ve el paper protagonista de Benestar Social en detriment de Cultura.

Amic de polítics. Són les institucions públiques les que injecten a la fira la majoria del pressupost en forma de subvenció. Per explicar aquesta curiosa relació entre partits polítics, institucions i la Fira d'Abril tornem a la primera jornada inaugural de la XXVII Fira. Després de l'encesa dels llums, tota la comitiva s'adreça a la caseta de la FECAC. És el cerimonial que es repetirà sempre que una

JORDI PLAY

Per l'organització de la Fira de 1998, la Generalitat aportà deu milions; la Junta d'Andalusia, set; la Diputació, quatre; i l'Ajuntament, tres.

personalitat visitarà la fira durant els deu dies que durarà l'any 1998. Els convidats entren a la caseta de la FECAC i seuen en unes taules molt típiques amb cadires baixes i virolades, alguns tastets d'embotits i dues ampolles del *fino* oficial de la fira. Els invitats seuen de cara a l'escenari i mentre veuen una actuació de folclore andalús i s'esforcen a mantenir el somriure es fan fotografiar. La primera nit, FGP dona la benvinguda a la fira i dona les gràcies a "Manuela de Madre, CiU i PP" per haver continuat confiant en la fira. "Hi ha partits que no comparteixen la mateixa actitud" -FGP vol dir Iniciativa per Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya-. En el cas d'IC-Santa Coloma, el grup es va mostrar reticent

a la celebració de la fira del 1998 perquè la reducció de l'espai a conseqüència de la construcció del parc podia posar en perill la integritat dels assistents, si es tornaven a repetir els tres milions de visitants del 1997. Malgrat l'enfrontament, des de Barcelona la direcció d'IC decideix de posar-hi una caseta. ERC tampoc no hi és present. Des del 1992 ERC hi havia col·locat una caseta, però Josep Lluís Carod-Rovira, després de la picabaralla de l'any passat entre Cultura i FECAC i les declaracions posteriors de FGP en relació amb la llei del català, n'és contrari i decideix que ERC no hi vagi. En l'acte de presentació Manuel Royes prossegueix la ronda d'intervencions i defineix la fira dient que és la manifestació de cultura popular "més gran" que es fa a Catalunya. El conseller Pujals, en castellà, s'adreça al públic i a la comitiva amb unes paraules que resten ben lluny de les de Royes: "Sense la fira, el mes d'abril a Catalunya seria més trist". Per la seva part, FGP afirma, amb una clara intenció de legitimar que la FECAC funciona com alguna cosa més que una federació d'entitats culturals: "hem de vigilar tot el que passa a Catalunya". FGP acaba presentant el representant de la Junta d'Andalusia i l'alcalde de Còrdova i tanca la ronda de discursos amb una frase que resu-

El folclore és característic de la fira. FGP contesta que "les casetes són lliures de programar flamenc o qualsevol mena de música".

JORDI PLAY

L'alcalde de Santa Coloma de Gramenet, Manuela de Madre, amb Garcia Prieto, quan la fira se celebrava en aquella ciutat. La ciutat on la fira es va consolidar va ser Barberà del Vallès, als anys vuitanta.

meix l'esperit de la Fira d'Abril a Catalunya: "Qui no s'enyora és perquè no estima".

Des d'aquella nit, durant tots els dies posteriors la fira es converteix en un passejada incessant de polítics. El 1998, a diferència dels altres anys, a l'horitzó no hi havia cap contesa electoral, tot i que el resultat de les primàries del PSOE fa que dos dies després de la inauguració de la fira, Borrell triï el firal per fer el primer bany de masses, acompanyat d'Anna Balletbò, Narcís Serra, Manuela de Madrid i l'ubic eurodiputat José M. Mendiluce. Durant tota la setmana una rastellera de polítics passen pel *Real*: els consellers Xavier Trias, Artur Mas, Antoni Comas, i Ignasi Farreres; el portaveu del govern espanyol, Miguel Ángel Rodrí-

guez; l'alcalde de Barcelona; Felipe Alcaraz i Antonio Romero, d'Izquierda Unida... Fins i tot, Rafael Ribó, malgrat l'enfrontament que hi ha hagut entre FGP i el grup local d'IC, va esperar estoicament a la caseta de la FECAC l'arribada de FGP.

El ritual de la primera nit es repeteix cada vegada que ve un invitat. Perquè la fira és un bon escenari per al polític, que s'ha acostumat a venir a la cita, gairebé obligat per la presència dels seus competidors. La fira ha convertit FGP en un home amb influència. Ell mateix galleja de les seves relacions "d'alt nivell polític", i se sent especialment orgullós de la seva relació amb el president de la Generalitat i amb l'ex-senador

FGP i l'empresari radiofònic Justo Molinero (Radio Tele Taxi, RM Radio) són els dos grans mercaders de la nostàlgia de l'origen andalús.

socialista Josep M. Sala. De Miquel Roca diu que és un "bon amic". FGP veu bé que cada any s'hi apuntin més polítics. Per a ell, tenen "l'obligació de venir" perquè això facilita la feina quan ha d'anar a demanar les subvencions. Aquesta pluja de polítics durant els dies que dura la fira afavoreix que tot tipus de protesta tingui ressò als mitjans. La fira, doncs, convertida en l'esdeveniment que atreu més públic a Catalunya durant l'any, va bé per a tota mena de protestes, reclamacions i presentacions. El 1998 el Partit Popular va presentar-hi la revista *Seny* (tret del títol, escrita completament en espanyol), i els seus polítics van passar per la caseta del partit, en una estratègia d'ofensiva proselitista al cinturó de Bar-

celona que mai no han amagat.

Però una cosa és que FGP qualifiqui de *buena gente* tot polític que es passegi pel firal, i una altra és allò que els polítics pensen de FGP, que no el tenen en gaire estima. No és un home culte ni un intel·lectual, però ha sabut convertir la fira en un esdeveniment fix en l'agenda dels mitjans de comunicació, i aquí està el seu poder. Polítics que es passegen pel *Real* amb un somriure agraït mostren en privat un obert menyspreu per FGP, una persona que és, per sobre de tot, llesta, fins al punt de metabolitzar alguns lemes oficials d'algunes conselleries de la Generalitat, i que sintetitza en paraules que utilitza sovint sense solta ni volta, i de manera insistent, com ara "integració" i "convivència", a més de "immigrants". Escoltant FGP qui no conegués la realitat catalana es pensaria que dos milions d'immigrants han arribat fa deu dies a Catalunya. No debades, FGP creu, i així ho ha va dir poc abans del començament de la fira del 1998 a Carod-Rovira, que són gallecs, extremenys o andalusos com ell, que es mouen per tot Espanya, els veritables relacions públiques de Catalunya. I FGP va demostrar que és un bon relacions públiques, si més no dins el firal, amb l'elecció del lema del 1998: "fira de la convivència", que pretenia tirar terra al conflicte de la fira de l'any anterior.

La XXVIII Fira. Oficialment, l'última fira va tenir 300.000 visitants menys que no l'anterior, la del 1997. Calcular el nombre de visitants a la fira no és possible, i això ens ho confirma FGP mateix. Les obres de construcció del parc metropolità de Can Zam no permeten que Santa Coloma pugui acollir la del de 1999. Amb una llaminadura tan exquisida com és la fira per a l'alcalde d'una ciutat, FGP va començar a ser festejat molt abans de la inauguració de la fira del 1998. FGP va visitar possibles emplaçaments a Sant Adrià de Besòs, acompanyat del regidor socialista Francisco Martínez. El barri de la Catalana, el parc del Besòs o el futur recinte del Fòrum

(5) i els vins (5,5) ja superen els ingressos declarats

JORDI PLAY

2004 eren alguns llocs pels quals apostava FGP. També Badalona se li va oferir, i hi havia qui ja veia la candidata socialista a alcaldessa de Badalona, Maite Arqué, emulant Manuela Madre en la seva capacitat de ballar sevillanes. En aquest "dilema", com diu FGP, de l'emplaçament de la fira, també va entrar-hi l'Hospitalet i, fins i tot, Barcelona. En la visita a la XXVII Fira, l'alcalde Joan Clos va dir a FGP que l'Ajuntament mirava de buscar-li un lloc a Barcelona. Però FGP apostava per una població veïna de Barcelona, que s'hi pogués arribar amb metro i, si fos possible, que tingés una sortida directa a les rondes o a l'autopista. Al final es va imposar la solució de dur-la a uns terrenys al costat de la platja de Sant Adrià de Besòs, una zona que canviarà amb el Fòrum 2004.

El futur de FGP. Resolt el problema del nou emplaçament, resta en suspens el futur de la direcció de la FECAC i de la fira. FGP és casat des del 1970 amb una andalusa de Cadis, Manolita, filla d'un militar, amb qui ha tingut tres fills: Manolo, de vint-i-quatre anys, el gran, Raquel, de vint, la mitjana, i Francisco, el petit, de dotze. Fa uns quant anys FGP va tenir a Cadis una embòlia que ha afectat el seu estat de salut, molt fràgil des d'aleshores. No obstant això, FGP es troba cada vegada millor, tot i que el seu fill gran, Manolo, que ja exerceix de secretari al seu despatx professional, és la persona que FGP apunta perquè el succeeixi en la direcció de la fira.

FGP creu que ha cobert una etapa i en aquests moments no pensa presentar-se a la reelecció de la FECAC, que hauria de fer-se el 2001. Quin serà el seu futur? Costa de creure que FGP, tot i transmetre el poder de la nostàlgia al fill, abandoni la fira ni la FECAC. "La FECAC té un lloc de privilegi en la societat catalana i jo hi he contribuït com a president", diu a EL TEMPS. Tampoc no descarta entrar en política —assegura que ha rebut invitacions de tots els partits polítics—, si bé veu molt clar que no pensa crear una formació

La fira és un bon escenari per al polític, que s'ha acostumat a venir a la cita, gairebé obligada per la presència dels seus competidors.

nova, perquè seria una "bogeria".

En quina formació podria ingressar FGP? Si ens hem de guiar per la seva ideologia, ens seria ben difícil, encertar-ho. "Ideològicament?" "Sóc periquito". FGP es considera un "home de projectes", de "convivència", de "crear benestar" i de "treballar". Simpatitza amb la dreta, el centre i l'esquerra, perquè, segons les seves paraules, és la seva obligació mentre sigui president de la FECAC. El seu compromís arribarà quan deixi el seu càrrec, si és que el deixa mai (havia dit que plegaria a començament dels 90). FGP creu que la fira ha agafat un ritme important i ningú no ho pot parar. És conscient que "el moviment de García Prieto" —segons la seva pròpia expressió— suscita enveges i odis

d'algunes persones. Però ell es considera un home d'amistat i de consens que continuarà treballant pels homes i dones que van venir un dia a Catalunya. De moment, l'altre mercader de la nostàlgia, Justo Molinero, el popular empresari-locutor, ja ha ingressat a CDC.

Aquesta és la història de FGP, un home que troba bé que hi hagi gent despagada amb la fira a Catalunya: "No a tothom li agrada el Barça". Darrere la mirada un pèl desconfiada que li donen uns ulls petits i allargassats, i davant les seves maneres de polític diplomàtic i prudent, per més que digui que pensa deixar la FECAC, les seves passes indiquen que no es farà fonedís. Ha creat una Fundació, de la qual és president, que segurament acabarà menjant-se la FECAC. Aquesta fundació té de secretari Josep M. Socias i Humbert, ex-alcalde de Barcelona. Sense descartar que es pugui convertir en la seva plataforma de llançament polític, allò que a hores d'ara somia FGP és que la Fira d'Abril a Catalunya es converteixi en la fira de Catalunya, amb un emplaçament estable i la urbanització total del recinte. Un espai dins el Fòrum 2004 seria ideal per a la fira que governa FGP..., on el poder emanaria directament de la nostàlgia.

La fira va rebre, el 1998, set milions del Departament de Benestar social i tres del de Cultura. L'anterior, la reforma de la llei de política lingüística havia enfrontat FGP i el titular de Cultura.

Jaume Risquete